

BDP

T.B.M.M.
BARIŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 683
Tarih: 16.06.2010

10/767

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hakkari ve ilçelerinde bulunan çok sayıda polis ve jandarma arama noktaları ile bunların seyahat özgürlüğünü engelleme gibi hukuk dışı uygulamalarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince bir Araştırma Komisyonu'nun kurulmasını saygılarımla arz ederim.

1-HAMİT GEYLANI	HAKKARI
2-SELAHATTİN DEMİRTAŞ	DİYARBAKIR
3-GÜLTAN KIŞANAK	DİYARBAKIR
4-AYLA AKAT ATA	BATMAN
5-BENĞİ YILDIZ	BATMAN
6-AKIN BİRDAL	DİYARBAKIR
7-EMİNE AYNA	MARDİN
8-FATMA KURTULAN	VAN
9-HASİP KAPLAN	ŞIRNAK
10-İBRAHİM BİNİCİ	ŞANLIURFA
11-M. NURİ YAMAN	MUŞ
12-MEHMET NEZİR KARABAŞ	BİTLİS
13-MEHMET UFUK URAS	İSTANBUL
14-OSMAN ÖZÇELİK	SİİRT
15-ÖZDAL ÜÇER	VAN
16-PERVİN BULDAN	İĞDIR
17-SEBAHAT TUNCEL	İSTANBUL
18-SEVAHİR BAYINDIR	ŞIRNAK
19-SIRRI SAKIK	MUŞ
20-ŞERAFETTİN HALİS	TUNCELİ

GEREKÇE

Türkiye'de hukuk işletilemediği gibi, kanunların uygulamasında da bölgeden bölgeye hatta kişiden kişiye farklılık göstermektedir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görev yapan kolluk kuvvetleri, çoğu zaman yurttaşı canından bezdiren keyfi uygulamalara maruz bırakılmaktadırlar.

Hakkari-Van, Hakkari-Yüksekova, Van-Yüksekova, Yüksekova-Şemdinli, Çukurca-Hakkari karayolları üzerinde yolculuk yapmak, yöre halkı için tam bir kabus haline dönüşmüştür. Hakkari-Van arasındaki 200 km'lik karayolu üzerinde seyir halindeki araçlar 5-6 yerde durdurulmakta ve kimlik kontrolleri yapılmaktadır.

Bazı karakollarda, yolcular araçlardan indirilmekte, çanta ve bavulları aranmakta ve dakikalarca bekletilmektedirler. Karakolların önünde kilometrelerce uzun kuyruklar oluşmakta, yurttaş mağdur edilmektedir.

OHAL resmi olarak kaldırılmış olsa dahi, Hakkari, ilçeleri ve komşu illerde fiili olarak devam etmektedir. Hakkari il ve ilçelerinde Hakkari nüfusuna kayıtlı olmayanlar arama noktalarında jandarma, polis ve özel hareket timlerince adeta soruşturmaya alınmakta, yolcuları tedirgin etmektedirler. Yurttaşlar, kontrol noktalarında başka bir ülkeye gidiyormuş gibi "Niçin gidiyorsunuz, ne yapacaksınız, kiminle görüşeceksiniz?" şeklindeki sorularla karşıya kalmaktadırlar. Hakkari'den Yüksekova'ya gidenler, Yeniköprü ve Depin kontrol noktalarından geçtikten sonra Yüksekova'daki polis noktasında da aramadan geçerek ilçeye giriş yapabiliyor. Depin arama noktasından Çukurca'ya giderken Geman kontrol noktası, Yüksekova Şemdinli arasındaki Durak arama noktası ve Yüksekova Şemdinli arasında da 50 kilometrelik yolda dört ayrı arama noktası bulunuyor.

Van Hakkari arasındaki iki saatlik yol ise, kontrol noktalarının fazlalığı ve kolluk kuvvetlerinin keyfi uygulamaları nedeniyle beş saate çıkıyor.

Bölgede yol arama noktalarına ilişkin İçişleri Bakanlığı'nın Valiliklere gönderdiği talimatlar da sadece kağıt üstünde kalıyor. Genelgede "yol kontrol ve arama faaliyetlerinin yürütülmesinde, güvenlik zafiyetine yol açmadan, ilgili mevzuat çerçevesinde ve masum vatandaşların zarar görmeyecek tarzda gerekli tedbirler alınması" isteniyor. Bu kapsamda genelgede "Valilerce derhal bir çalışma başlatılacak. Zorunlu görülen yerler dışında yol kontrol ve aramasına son verilecek. Uygulamalarda sadece makul şüphe duyulan araç ve şahıslar durdurulacak" deniliyor. Ancak belirtilen bu uygulamaların haricinde kontrol noktalarında hala OHAL dönemindeki sıkı denetim ve kontroller sürüyor. Yüksekova'da hastane ile şehir merkezi arasında bile arama noktası bulunuyor. Vatandaşlar hastaneye giderken bile aramadan geçiriliyor. Bu da uygulamada özellikle de acil hastalar bakımından çok ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Bölgede yaşayan yurttaşlar bu keyfi ve hukuk dışı uygulamalar nedeniyle zorunlu olmadıkça ikamet ettikleri şehirden başka bir şehre yolculuk yapmak istememektedirler. Anayasal ve en doğal insan hakkı olan seyahat ve kişi özgürlüğü hakkı gasp edilmekte, yurttaşlar mağdur edilmektedir.

Yaşanılan hukuk dışı uygulamaların daha fazla mağduriyetlere neden olmadan konunun mutlak suretle Meclis tarafından araştırılması gerekir.